

[Børge Johansen.]

skab. Jeg synes dog, det skal ske som et alternativ til de store olieselskaber, de, der er benævnt monopoler, selv om vi har en vis tvivl om, hvorvidt et statsligt olieselskab vil bidrage det fjerneste til at påvirke prisdan- nelsen.

Vi ser altså positivt på SF's forslag, hvori- mod det kommunistiske forslag giver os nogle betænkeligheder. De profitmotiver, som er skildret i bemærkningerne til forslaget, har jo bidraget væsentligt til, at vi i mange år har kunnet få leveret og distribue- ret billig energi, og at vi har fået en væsent- lig og værdifuld forskning.

Hr. Knud Jespersen deltog jo selv forle- den aften — det var den 16. — i tv-diskussi- onen og modsagde ikke professor Nathan, da han på forespørgsel udtalte, at energi- problemet på længere sigt overhovedet ikke kunne lade sig løse for og af et så lille, ube- tydeligt område som det danske. Talen om oliemonopol på det danske marked er jo slet ikke korrekt, så sandt som olieimporten er fri. I det korte løb vil beslaglæggelsen af energibeholdninger, raffinaderier, anlæg og distributionssystem kræve så store invester- inger, at det vistnok er urealistisk i dag at komme nærmere ind herpå.

Vi kan altså ikke gå ind for kommuniste- nes forslag, men derimod ser vi med sym- pati på SF's forslag.

Må jeg for øvrigt lige i tilknytning til nogle bemærkninger, som blev gjort af hr. Gerstrøm for et øjeblik siden om nogle små, kvikke selskaber, som, forstod jeg, ville være i stand til langt bedre end de store sel- skaber at ordne Danmarks energiforsyning, sige, at jeg tror da, de store selskaber ville kvie sig ved at præsentere potentielle kun- der for kontrakter af den art, som vi har set fra nogle af de kvikke selskaber.

Morten Lange (SF):

Jeg skal for god ordens skyld først sige om det kommunistiske forslag, at jeg synes, vi ville stå os vel alle sammen ved at mod- tage det venligt. Naturligvis ikke for at gennemføre det i øjeblikket, det ville være en frygtelig katastrofe, om vi gjorde det, det kom vi aldrig godt fra. Men de store selska- ber trænger såmænd til at blive truet med nationalisering med jævne mellemrum, og det ville såmænd slet ikke undre mig, om vi

kom en skønne dag i dette ting og sagde, at det var en nødvendig foranstaltning. Som sagt, at gennemføre det i øjeblikket ville være halsløs gerning, men man skal ikke tale alt for ilde om ting, som man måske se- nere kommer til at tale godt om. Det er ikke sikkert, det er klogt.

Derfor skal jeg også samtidig takke de ordførere, der hidtil har talt, for de har såmænd talt meget pænt om socialistisk folkepartis forslag. Jeg tror, det er, fordi det er et nødvendigt forslag. Vi kender udmær- ket godt dette statslige gas- og olieselskab, vi har fået sat i funktion i 1972 og med lidt bredere fuldmagter i 1973, men det fungerer stadig væk på en ret svag lovmæssig bag- grund med et temmelig svagt angivet virke- område og er oprettet lidt for meget i dølg- smål. Vi mener, det er en udmærket begyn- delse, og det har kunnet klare en helt akut situation i spørgsmålet om olieopkøb, hvis man ellers får en handel i stand, men vi synes altså, at dette begyndende forsøg på at komme frem i den retning, vi har peget på, trænger til at blive væsentlig bedre lov- mæssigt udbygget, sådan at dette selskab får en virkelig plads i vores energiproblema- tik i det hele taget.

Det fremgik af debatten, at de fleste af de ordførere, der talte her, mere eller mindre var indstillet på samme linje. Jeg forstod, at handelsministeren var noget tilbagehol- dende over for en række af disse problemer. Jeg kan i og for sig være enig med ham i, at det er nok væsentligst, at vi udvider vo- res raffinaderikapacitet, snarere end at vi køber et af de eksisterende, men vi kan for min skyld udmærket komme i den situation, at vi skal gøre begge dele. Jeg tror, der er en helt klar tendens i tiden: for det første bli- ver statslige opkøb af olie mere og mere dominerende og korrekt, for det andet bli- ver den anden tærskel, der kan frembyde vanskelighed i olieproduktionen, dem, der behersker raffinaderierne. Derfor er det helt klart, at udvider vi vor aktivitet på den ene post, bør vi gøre det på den anden også. Hvis man kun har én nøgle til et pengeskab med dobbeltlås, så er man stadig væk af- hængig, og det er vel netop det, der er ho- vedsagen i dette problem.

Hvis vi kan blive lidt mere uafhængige, end vi er i dag, så vil det være en lykke for dette land. Jeg indrømmer da beredvilligt, at